

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ЛІСОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА: СУТНІСТЬ І СКЛАДОВІ

Черчик А.О.

*Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки,
м. Луцьк*

Нині еколого-економічна безпека стає одним з базових критеріїв оцінки ефективності менеджменту підприємства. Особливої актуальності такий підхід набуває для підприємств-природокористувачів, зокрема – лісових господарств, які ватро розглядати як складні динамічні екосистеми, економічна ефективність яких в довгостроковій перспективі значною мірою визначається екологічною політикою підприємства, реалізацією принципів невиснажливого та відтворюваного лісокористування. З огляду на це виникає необхідність формування системи управління еколого-економічною безпекою (СУЕЕБ) лісогосподарського підприємства, яку ми розглядаємо як сукупність взаємопов'язаних та взаємозалежних елементів впливу на чинники та ресурси його внутрішнього середовища для обґрунтування, прийняття та реалізації рішень щодо забезпечення екологічнобезпечного та економічно ефективного розвитку з урахуванням зовнішніх умов (загроз і можливостей) та обмежень, забезпечення постійного відновлення лісоресурсного потенціалу.

Мета СУЕЕБ – забезпечення високого рівня еколого-економічної безпеки лісогосподарського підприємства на довготермінову перспективу.

Складовими СУЕЕБ є: суб'єкти, об'єкти впливу, предмет та механізм забезпечення ЕЕБ. Суб'єктів СУЕЕБ можна поділити на дві групи: внутрішні (особи та підрозділи, які здійснюють функції гарантування ЕЕБ безпосередньо на підприємстві) та зовнішні (законодавчі та виконавчі органи влади, галузеві міністерства та відомства, контролюючі органи та установи, навчальні заклади, наукові, фінансові установи). Об'єктами СУЕЕБ є чинники внутрішнього середовища лісогосподарського підприємства, на які спрямовані зусилля щодо забезпечення ЕЕБ.

Складовими механізму забезпечення ЕЕБ є: екологічне цілепокладання та обґрунтування екологоорієнтованої стратегії як основи для розробки політики розвитку підприємства, планування заходів щодо реалізації обраної стратегії; організація діяльності; контроль за дотриманням вимог еколого-економічної безпеки; мотивація персоналу до впровадження та проведення заходів щодо забезпечення еколого-економічної безпеки. Це передбачає впровадження та реалізацію стандартів ISO 14001, екологічну сертифікацію, сертифікацію системи управління якістю; планування природоохоронної діяльності; внутрішній екологічний моніторинг, аудит і коригування діяльності; аналіз результатів роботи та їх послідовне поліпшення.

Представлені теоретичні викладки слугуватимуть основою для пошуку шляхів узгодження економічних та екологічних інтересів в практичній діяльності лісогосподарських підприємств.